

جوانان و وسائل

ارتباط جمعی در ایران

این مطلب کاملاً مورد قبول است که تاثیر نوشته مانند روزنامه ، مجله و کتاب بر آدم روشنفکر ، استاد دانشجو و غيره فوق‌العاده بيشتر است تا يك آدم بی‌سواد و معمولی . اگر چه مسئله كمبود خواندنی خود بزرگترین مشکل برای نسل جوان بحساب می‌آید . در فیلم هم مسأله تاثیر مصداق پيدا می‌کند با این تفاوت که آگاهی و فواید دانشجو در کتاب بيشتر از يك فریب عادی است . در موقع دیدن فیلم آدم روشنفکر صرفنظر از جنبه تماشا و وقت‌گذرانی و تفریح به تعمق و تفکر تجزیه و تحلیل و انتقاد و بررسی نقاد مثبت و منفی آن نیز می‌پردازد ، در حالیکه آدم عادی و بی‌سواد در دیدن فیلم جنبه تفریح و وقت‌گذرانی را دوسر دارد و دنبال میکند . بعلاوه دیدن یا برنامه تلویزیونی از نظر گاه جوانان

گرفته‌اند . گناه جوان درد او است که کسی را یاری شناسائی آن نیست یا بی هم زبانی و بیگانگی او در محیط خانواده بزرگ اجتماعی او است . نه پدران می‌شناسندشان و نه پیران قوم قولشان را قبول دارند . در قرن بی زندگی می‌کنند که سواي قرون گذشته است ، قرن است که تب دارد ، هیجان دارد ، شاید گنگ است و شاید تاريك و پر دغدغه . جوان با توجه به زمینه گیرنده‌ایکه دارد در مقابل همه رویداد های اجتماعی هم چون آئينه ایست بی‌غبار و روشن که آنچه را که می‌بیند با همان روشنی و وضوح و اصالت و صداقت منعکس می‌سازد . بخصوص وسائل نوین ارتباط جمعی هم چون (مطبوعات - رادیو تلویزیون - فیلم) در قلمرو فکری جوان تاثیر ارزنده‌ای دارد .

تاثیر وسائل ارتباط جمعی جوانان موضوع سمینار دانشجویان سال اول رشته روابط عمومی موسسه عالی علوم ارتباطات اجتماعی بود .

آنچه که از نظر خوانندگان گرامی میگذرد خلاصه رویداد یکی از جلسات سمینار است که ایرج صمدی نگارش آنرا بعهده داشته است .

در این روزگار پدران و مادران داغ عصیانگر برپیشانی جوانان زده‌اند، بزرگترها و مربیان اجتماعی جوان را منحط ، طاعی و حتی بی‌هدفش خوانده و گناهش را تب قرن ، تب دلهره یا تب عصیان بر علیه نظام پوسیده و سنن عتیق دنیای غبارآلود کهن دانسته‌اند. باید اعتراف کرد که جوانان در موقعیت قابل تعمق و تفکری قرار

۱۸-۲۴ و ۲۴ ساله نیز کاملاً متفاوت است . ۱۲ ساله میبیند و شادی و مرمگرمیش را می‌پسندد و می‌پذیرد ، ۱۸ ساله در خلال دیدن چیزی بنام دریافت و درك در درونش جوش می‌زند ، می‌خواهد چیزی بگوید که قادر بیروز و ظهور و بیان آن نمی‌شود ولی جوان ۲۴ ساله با ضابطه های ذهنی‌ایکه دارد مطالب را شاید کلا قبول نکند در نتیجه به انتقاد و حتی تحقیق آن اندیشه تعمق می‌کند . بدین ترتیب استنباط میشود که در ارتباط جمعی دریافت و تاثیر يك اندازه و يك نواخت نیست . سخن بدین جا کشانده شد که اثر ارتباط جمعی دريك جوان شهرنشین بیشتر است تا در يك پیر مرد روستائی . قبل از وارد شدن در اصل موضوع باید قبالا دید جوان کیست و پیر چه کسی میتواند باشد .

جوان از نظر گروه های اجتماعی فردی است پر حرارت ، دینامیک ، پر جنب و جوش ، فعال با استنباطی حاد ، تعصبی تند ، انعکاس و انعطافی کافی و در حادثه جوئی و تهور و سازندگی در حدی وسیع در حالیکه مرد پیر در رویداد های اجتماعی انسانی است عمیق با حرکتی بطی و گرايشی محاسبه شده در مسئله ارتباطی و خبری و مقایسه آن بین ایندو گروه . یکی از دانشجویان گفت « که آمارهای تحقیقی نشان داده است که در روستاها گاه پیران در پذیرش ها و دریافتها سریع تر از جوانان شهری بوده اند . تنها جوان بودن و پیر بودن ضابطه و معیار نیست بلکه زمینه های علاقمندی و کشش های معنوی و درونی و روحی نیز باید مهیا و آماده باشد » . دانشجوی دیگری اظهار داشت :

من با لحاظ تماسی که در دوران سپاهی . گری با مردم روستا داشتم برآیم به ثبوت رسیده که مردم روستا بخصوص پیران اعتقاداتی دارند که برگردان آن با زمان فعلی تجانس و الفتی ندارد . آنان پیشرفت تکنیک و تحول و دگرگونی امروز را قبول ندارند . در قشری از خود ساخته های فکری بسر میبرند که این افکار برایشان نوعی تقریباً زندگی شده است . باینصورت در مسائل ارتباطی و خبری آنان بیشتر جنبه تفریحی و تفرنی و سرگرمی می- اندیشند نه عمق مطالب . در حالیکه جوان شهری محیطش را دریافت ، زمان برایش معمولی شده و با توجه باطلاعاتی که دارد و با توجه به زمینه و همگامی که با مسائل روز دارد درك و استنباط و پذیرش برایش بمراتب لطفاً ورق بزنید

بیشتر از يك پير مرد روستائی است .

در این جا دانشجوئی رشته سخن را بدست گرفت که : علت این اختلاف را باید در اختلاف مکانی جستجو کرد . زیرا يك فرد روستائی در محدوده‌ای زندگی میکند که افق نگاهش نمی‌تواند وسیع و گسترده باشد، يك روستائی روشنگر سادگی و اعتقادات و برداشت های اولیه خویش است در حالیکه برای فرد شهری افقی بیکران و بسیط مد نظر است و امکانات اولیه فرا سویش قرار گرفته و از خیل مواهب اجتماعی و انسانی و زمانی برخوردار است . از طرفی باید اذعان داشت که جوان نیروی درک و استنباط قویتری بلحاظ دوران شکفتگی دارد . او در مرزی زیست میکند که دریافت ها سریع و دلخواه است ، حس کنجکاوی زیاد است و چون خود را متفرق در قشر های مختلف و گروه های متفاوت اجتماعی میبیند در نتیجه قبول و کسب وظائف و مسئولیت های اجتماعی را نیز عاشقانه پذیرا میشود ، در این قسمت استاد اضافه کردند که اصولا هراسانی نوعی فکر خاص دارد و از طرفی انسانها را نمیتوان از نظر اندیشه و خیال و طرز تفکر رده بندی کرد .

در مورد حسن و قبح استنباط و غیر استنباط ، استقبال و عدم استقبال باید مطالب را در يك يك افراد بررسی پرداخت نه نظر جمعی مثلا نمایش فیلم- های تبلیغاتی در دهات موید این مدعا است ، این فیلم ها در روستاها برای

مردم فقط جنبه تفریح را بخود گرفته است ، اگر چه مطالب و مسائل فیلم اکثرا حاوی حقایق با ارزش بهداشتی و غیره بود . در این جا اشاره به بیسوادى و نادانى و عوامل اقتصادى در محیط روستاها گردید که استاد توضیح دادند آدم بی‌سواد با آدم نادان از جهت اجتماعی و انسانی باهم کاملا فرق دارد آدم باسواد کسی است که از روی ضوابط و معلوماتش بهترین راه را برای رسیدن بمقصد اتخاذ میکند در حالیکه آدم نادان کسی است که گاه با داشتن سوادی اندک از رهنمونی و ارشاد عقلی نیز بی‌بهره است . رویهمرفته در مسائل ارتباطی و خبری تقریبا سواد و بی‌سوادى صددرصد نمی‌تواند ملاک و ضابطه باشد .

پس از اظهار این مطالب درباره تاثیر مطبوعات بر جوانان بحث و گفتگو، اینگونه دنبال شد که قلمرو مطبوعات شامل روزنامه ، مجلات و سایر انتشارات مسلسل و هم کتاب در مورد استقبال و علاقه ارتباط کاملی به سه عامل (قسمت عمده با سوادان عادت بمطالعه و وضع مالی) دارد .

پس از تبادل نظر و اظهار آراء مختلف نتیجه این چنین شد که در مورد عادت بمطالعه باید انگیزه و انگیزنده مطلوب و عالی باشد . وقتی محتوی مطبوعات در خور کمال و حقیقت باشد و وقتی در منحص بودن و فریبندگی در روانی غیر سنتی ،

غیر اجتماعی و بخصوص با مایه غ علمی گام بردارد مسالما عادت بمطالعه و میل بمطالعه خودبخود تضعیف و تحریم میشود . از طرفی وضع مال- بهیچوجه رل اساسی را در بر ندارد در وضع مالی ایراد را باید به ارباب مطبوعات و جراید گرفت که چنانچه سودجوئی و بازرگانی و بازاریابی مطمح نظر قرارداده‌اند و در چهره ی مصلح و يك مبلغ اجتماعی بسوداگر و سودجوئی پرداخته‌اند . در پایان این مباحث استاد گفتند که در محتوای مطبوعات باید دقت کرد که منسب فکری هم باشد ، تفاهم فکری وجود داشته باشد ، مطالبی بازگو شود که خلافش به ثبوت نرسد ، آنچه که نوشته میشود کوچکتر بزرگتر و بزرگتر کوچکتر جلوه ننماید تا بهمین قیاس انزجار و تنفر و گریز حتی باوجود قلت عمده با سواد و عدم بضاعت مال در همگان میل و رغبت در مطالعه بوجود آید . روزنامه زنده کنند نهفته های خاموش و ساکن و ساکن يك قوم و يك نسل است ، روزنامه روشنگر تاریکیهای زوایای اجتماع است هرچقدر در صحت و درستی تکامل و تعالی این پدیده زمانی دقت و توجه شود جهش بسوی واقیبات ایجاد سیستم دمکراسی امکان پذیرتر خواهد بود اصولا جامعه سالم در پنا افکار و عقاید سالم و صادق پی ریزی میگرد نه تزویر و دورنگی و مصلحت خواهی فردی ●

مجلات کودکان

بقیه از صفحه ۱۷

آموزشی و استفاده از مجلات پیک و راهنمایی است برای بحث و گفتگو با کودکان درباره مطالب مجله پیک. تصاویر مجلات پیک بسیار زیبا و رنگها شفاف و زنده و مطالب و نوشته ها خوانا و ساده تنظیم شده‌اند. با تمام این اوصاف مجلات پیک بعلمت اینکه جنبه انتفاعی ندارند و از طرف مرکز تهیه‌خواندنیهای نوسادان با کمک انتشارات فرانکلین تهیه می‌شوند باقیمتی بسیار ارزان (چنانکه در ابتدا ذکر شد) از طریق اداره آموزش و پرورش ویا مدارس در دسترس تمام بچه‌های شهرستانی و روستاها قرار میگیرد.

مجله پیش‌آهنگی که نامش آمده اگر چه گاهی مطالبی در خور فهم بچه‌ها دارد ولی اغلب آن بخاطر جوانان طبع و نشر یافته واز موضوع مورد بحث است ●

منابعی که برای تهیه این مقاله از آنها استفاده شد :

- ۱ - شعاری نژاد - علی‌اکبر .
- اصول ادبیات کودکان ، تهران .
- سروش ۱۳۴۷ .

این قبیل والدین دائم خود را سرزنش بهتر است از خود بیرسد که آیا میکنند که نتوانسته‌اند خوب به بچه انجام کارهایی که از او انتظار رسیدگی کنند و هر نمره بد یا کار دارند برایش مقدور است یا نه ؟ آشفته او این احساس را در آنها تقویت آیا بیشتر این انتظارات ناشی از میکند بعلاوه معاشرت‌های او را نیز عصبانیت و تمایل شخصی والدین نیست. شدیداً کنترل مینمایند. این ناراحتی والدین برای جلوگیری از و سواس والدین در طفل تأثیر فراوان دارد. از ظرفی آزادی و استلال او را سلب مینماید و از طرف دیگر او را از دوستان و همسالانش جدا میسازد. تفاوت بسیار دارد. بعلاوه باید قبول این مسئله در مورد کودکی که تنها کرد که عصبانیت والدین که ظاهراً فرزند خانواده میباشد به صورت شدیدتری میباشد. بچه‌ای که در این موقعیت قرار میگیرد طفلی ناآرام و ناراحت بار میآید که از هرگونه مسئولیتی شانه خالی میکند و از انجام هر کاری میترسد اگر چه تنبیهی در انتظارش نباشد. بعلاوه سعی میکند که خیلی بیش از آنچه لازم است مواظب رفتار و کردار خود باشد خیلی حرف گوش کن. سر بزیر و مطیع میشود و به این طریق دائم عرصه آزادی را بر خود تنگ‌تر مینماید. آن بگوشند.

این قبیل فرزندان اغلب دروغگو و متظاهر و دنی بار میآیند. درمان بدون شك نمیتوان يك نسخه کامل و قاطع برای معالجه عصبانیت داد باید علت عصبانیت را جستجو کرد اگر پدر و مادر از رفتار و کردار طفل عصبانی هستند قبل از اینکه طفل را تنبیه یا تهدید کنند و اصول و قوانین خشک و قاطعی برایش وضع نمایند آورد ●

طفل را باید به زندگی خانوادگی علاقمند ساخت باید در خوشی‌ها، غم‌ها با او شریک شد و به عقاید و حوادثی که برایش اتفاق میافتد اشکالات و مسائل تحصیلی‌اش توجه نمود و با علاقمندی به سخنانش گوش فراداد. تنها در محیطی مملو از اعتماد و محبت است که میتوان تعلیم و تربیتی متناسب و متعادل برای فرزند بوجود